Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

PRZEMYSŁ GRAFICZNY

ORGAN RADY POŁĄCZONYCH ORGANIZACJI PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO W WARSZAWIE

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA, KRÓLEWSKA 10 m. 17
TELEFON 16-66

MIESIĘCZNIK

KONTO W POCZTOWEJ KASIE
OSZCZĘDNOŚCIOWEJ 8765
W WARSZAWIE

ROK VI — STYCZEŃ — LUTY 1929 R. — Nr. 1—2

UTWORZENIE OGÓLNOKRAJOWEJ ORGANIZACJI

W życiu organizacyjnem przemysłu graficznego w Polsce zaszedł fakt dawno pożądany i oczekiwany.

Istniejące organizacje lokalne województw: Warszawskiego, Łódzkiego, Poznańskiego, Pomorskiego, Śląskiego, Krakowskiego i Lwowskiego połączyły się, tworząc *„Związek Organizacyj Przemysłu Graficznego i Wydawniczego w Polsce“* z siedzibą w Warszawie. Statut Związku został zatwierdzony w dniu 9 lutego r. b.

Inauguracyjny i zarazem konstytucyjny zjazd delegatów od tworzących Związek organizacyj odbędzie się w Poznaniu w dniu 16 marca r. b.

Na Zjeździe tym, którego gospodarzem będzie uproszona przez pozostałe organizacje Korporacja Zakładów Graficznych i Wydawniczych na województwo Poznańskie, z Prezesem p. Edwardem Pawłowskim na czele, dokonane zostaną między innemi wybory władz Związku.

Korporacja Poznańska rozesłała następujące zaproszenia:

Pierwszy Zjazd Konstytucyjny odbędzie się dnia 16 marca 1929 r. o godzinie 4-tej po południu w Poznaniu w Palais Royal przy Placu Wolności (Na życzenie Warszawy miejsce gospodarza na I Zjazd przyjęła Korporacja Zakładów Graficznych w Poznaniu).

Porządek obrad:

1) Zagajenie przez przedstawiciela Komisji Organizacyjnej Związku oraz sprawozdanie z dotychczas dokonanych prac.

2) Wybór Przewodniczącego Zjazdu.

3) Uchwalenie budżetu:
 a) jednorazowych kosztów organizacyjnych,
 b) normalnego budżetu na rok 1929.

4) Rozpatrzenie i uzgodnienie wniosków, dotyczących ewentualnych zmian w statucie.

5) Ustalenie najpilniejszych prac.

6) Wybór władz Związku:
do zarządu: przewodniczącego, 2 członków oraz 3 zastępców; do Komisji rewizyjnej 3 członków i 3 zastępców.

7) Sprawa stałego obsyłania kongresów międzynarodowych przemysłu graficznego.

8) Kongres Wszechpolskiej Grafiki, odbyć się mający z okazji Wystawy Krajowej we wrześniu r. b.

9) Wolne wnioski bez uchwał.

10) Zakończenie i wybór miejsca II Zjazdu w roku 1930.

Koniecznem jest, ażeby na ten Zjazd Konstytucyjny niżej wyszczególnione zrzeszenia, tworzące Związek, a mianowicie:

a) Korporacja Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Województwo Pomorskie w Toruniu,

b) Korporacja Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Województwo Śląskie w Katowicach,

c) Korporacja Przemysłowców Graficznych w Krakowie,

d) Korporacja Przemysłowców Graficznych we Lwowie,

e) Stowarzyszenie Właścicieli Zakładów Graficznych w Województwie Łódzkiem w Łodzi,

f) Stowarzyszenie Zakładów Graficznych w Warszawie,

g) Korporacje Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Województwo Poznańskie w Poznaniu,

łaskawie wydelegowały jak najliczniej członków Zarządów z pełnomocnictwem do ogólnych uchwał.

Na uroczystym ogólnokrajowym pierwszym naszym Zjeździe, prócz delegatów jest pożąda-

ną jak najliczniejsza obecność również członków Zarządów i wogóle kolegów interesujących się naszemi pracami organizacyjnemi.

Sprawa, która pełnych 10 lat czeka załatwienia, jest niezmiernie doniosła dla życia gospodarczego naszego przemysłu, dlatego z prawdziwą radością oczekujemy i powitamy wszystkich delegatów i członków w naszym grodzie.

Korporacja Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Województwo Poznańskie

Edward Pawłowski, prezes.

Wieczorem o godzinie 8-mej Korporacja Poznańska podejmować będzie delegatów i członków jako swych gości wspólną wieczerzą.

Sądzić należy, iż pp. właściciele zakładów graficznych zdają sobie już dziś dokładnie sprawę z doniosłości zrzeszania się i organizowania przemysłu wspólnym wysiłkiem.

Idea zrzeszania się w celu zbiorowej pracy nad stworzeniem warunków umożliwiających rozwój przemysłu oraz obronę jego interesów nie powinna być już dziś obcą nikomu; doskonale ideę tę rozumieją wszystkie niemal przemysły i rękodzieła, tworząc stowarzyszenia, korporacje, związki.

Przemysł graficzny nie może pozostać w tyle.

Zwracamy się więc z gorącym apelem do wszystkich pp. właścicieli zakładów graficznych, niezłączonych dotąd organizacyjnie, o tworzenie lokalnych wojewódzkich zrzeszeń i współpracę tychże z nowopowołaną organizacją centralną.

Na zjeździe w Poznaniu, jak to opiewa wyżej przytoczone zaproszenie, będą chętnie i serdecznie witani nietylko delegaci zrzeszeń, należących do Związku, lecz i przedstawiciele przemysłu graficznego z województw dotąd niezorganizowanych.

Narady i uchwały będą dotyczyły najistotniejszych zagadnień naszego przemysłu. Niewątpliwie zainteresują one wszystkich, a rzucając dostateczne światło na celowość wspólnej pracy, przekonają o konieczności rozszerzenia działalności Związku na cały obszar Rzeczypospolitej.

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW „STOWARZYSZENIA ZAKŁ. GRAF. W WARSZAWIE

W dniu 21 lutego 1929 roku, o godzinie 6-tej po poł., w drugim terminie, prawomocnym bez względu na ilość przybyłych członków, odbyło się Doroczne Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Zakładów Graficznych w Warszawie przy udziale 18-tu członków, podpisanych na liście obecności.

Porządek dzienny obejmował następujące sprawy:

1) Zagajenie Zebrania i wybór przewodniczącego.

2) Odczytanie protokółu ostatniego Walnego Zebrania z dn. 1.V 1928 r.

3) Sprawozdanie Zarządu z działalności Stowarzyszenia w 1928 r.

4) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej,

5) Sprawa budżetu na 1929 rok,

6) Sprawa wyznaczenia wysokości wpisowego i składek miesięcznych od członków Stowarzyszenia.

7) Wybory Członków Zarządu (7) i ich zastępców (7).

8) Wybory Członków Komisji Rewizyjnej (3) i ich zastępców (3).

9) Wybory delegatów (2-ch) i ich zastępców (3-ch) do Związku Organizacyj Przemysłu Graficznego i Wydawniczego w Polsce.

10) Wolne wnioski.

Posiedzenie zagaił presez Stowarzyszenia p. Kazimierz Główczewski, na wniosek którego przewodnictwo nad obradami objął p. Józef Puchalski.

Odczytano protokół ostatniego Walnego Zebrania z dnia 1 maja 1928 r.

Protokół ten przyjęto, poczem odczytano sprawozdanie z działalności Zarządu Stowarzyszenia w 1928 roku.

Członkowie Zarządu referowali poszczególne sprawy i udzielali wyjaśnień.

Zawiadomiono obecnych, iż w celu zjednania jak największej ilości członków, Zarząd zwrócił się do wszystkich zakładów drukarskich oraz fotochemigraficznych w Warszawie z propozycją zapisania się do Stowarzyszenia.

Następnie p. Tadeusz Drozdowski w imieniu Komisji Rewizyjnej odczytał protokół tejże Komisji, bilans Stowarzyszenia za rok sprawozdawczy, zestawienia z rachunków szczegóło-

wych, oraz zestawienia porównawcze wpływów i wydatków z preliminarzem budżetowym na rok 1928, stwierdzające, iż rok sprawozdawczy został zamknięty bez deficytu.

Sprawozdanie finansowe przyjęto, udzielając Zarządowi absolutorjum.

Przedstawiony przez Zarząd projekt budżetu na rok 1929, w którym uwzględniono w rozchodach składki, jakie Stowarzyszenie wpłacać będzie do nowoutworzonego Związku Organizacyj Przemysłu Graficznego i Wydawniczego w Polsce, przyjęto.

Po dyskusji dotyczącej wysokości wpisowego i składek miesięcznych do Stowarzyszenia, z której to dyskusji wynikło, iż pobieranie składek na podstawie kategorji opłacanego patentu, lub też sumy wypłat za robociznę, jest z wielu względów niepraktyczne, na wniosek p. Kwiecińskiego postanowiono utrzymać 7 kategoryj składek członkowskich, uzależnionych od wielkości zakładu, przyczem wyznaczenie składek winno nastąpić na zasadzie porozumienia między Zarzadem, a członkiem Stowarzyszenia.

Ustalono następujące kategorje:

I) zł. 120.—, II) zł. 80.—, III) zł. 60.—, IV) zł. 40.—, V) zł. 30.—, VI zł. 20.—, VII) zł. 10.—.

Jednorazowe wpisowe ustanawia się w wysokości dwumiesięcznej składki.

Wyborów na członków Zarządu i ich zastępców, na członków Komisji Rewizyjnej i ich zastępców dokonano przez aklamację. Wybrani zostali:

Na Członków Zarządu

Kazimierz Główczewski, Lucjan Bogusławski, Tadeusz Galewski, Zbigniew Koziański, Ignacy Suchodolski, Jan Łusakowski, Wacław Merkel.

Na Zastępców

Leszek Straszewicz, Witold Bogusławski, Franciszek Kwieciński, Wacław Piekarniak, Michał Głodkowski, Leon Lewandowski, Tadeusz Drozdowski.

Do Komisji Rewizyjnej

Stanisław Arct, Stanisław Jeżyński, Józef Leśniewski.

Na Zastępców

Jan Burian, Józef Puchalski, S. Strzelczyk.

Odczytano tekst zaproszenia rozesłanego przez p. Edwarda Pawłowskiego na 1-y Zjazd Konstytucyjny Związku Organizacyj Przemysłu Graficznego i Wydawniczego w Polsce, który odbędzie się w dniu 16 marca r. b. w Poznaniu. Zwrócono uwagę obecnych, że oprócz delegatów pożądanem jest przybycie na Zjazd jaknajszerszego grona kolegów.

Zgodnie z § 13-ym Statutu Związku, na delegatów zostali wybrani: pp. 1) Kazimierz Główczewski 2) Lucjan Bogusławski 3) Tadeusz Galewski.

Na Zastępców

pp. 1) Witold Bogusławski 2) Ignacy Suchodolski 3) Jan Łusakowski.

W zakończeniu obrad podjęto dyskusję dotyczącą strat, jakie ponoszą zakłady graficzne wskutek niewypłacalności pewnej kategorji klientów.

W wyniku tej dyskusji Walne Zgromadzenie poleciło nowoobranemu Zarządowi zbierać materjał informacyjny o niesumiennych klientach i udzielać wywiadów członkom Stowarzyszenia.

Na tem obrady zakończono.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU STOWARZYSZENIA ZAKŁADÓW GRAFICZNYCH W WARSZAWIE W 1928 R.

Sprawy dotyczące przemysłu graficznego w Warszawie są załatwiane przez Radę P. O. P. G., dlatego też sprawozdanie z działalności Rady jest zobrazowaniem działalności Stowarzyszenia.

Zarówno jak lat ubiegłych, tak i w roku sprawozdawczym Rada P. O. P. G. prócz spraw czysto lokalnych załatwia i wszelkie inne o znaczeniu ogólnem dla całego przemysłu graficznego.

W roku 1928 odbyto 51 posiedzeń Zarządu oraz 16 posiedzeń w sprawach związanych z obroną przemysłu graficznego przy opracowywaniu stawek celnych w umowie z Niemcami, oraz przy opracowywaniu nowej Taryfy Celnej.

Zarząd szczegółowo referował sprawę założenia „Związku Organizacyj Przemysłu Graficznego i Wydawniczego w Polsce" z siedzibą w Warszawie.

W skład Związku, jako członkowie założyciele, weszły następujące organizacje:

1) Stowarzyszenie Zakładów Graficznych w Warszawie
2) Stowarzyszenie Zakładów Graficznych w Woj. Łódzkiem w Łodzi

3) Korporacja Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Województwo Poznańskie w Poznaniu

4) Korporacja Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Województwo Pomorskie w Toruniu

5) Korporacja Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Województwo Śląskie w Katowicach

6) Korporacja Przemysłowców Graficznych w Krakowie

7) Korporacja Przemysłowców Graficznych we Lwowie.

Konstytucyjny Zjazd odbędzie się w Poznaniu w dniu 16 marca r. b.

Urząd Starszych Zgromadzenia Drukarzy Warszawskich, zgodnie z wymaganiami nowej ustawy przemysłowej, został zlikwidowany w dniu 19 września 1928 roku. W związku z tem Rada P. O. P. G. wchodzi w fazę likwidacji, a wszystkie lokalne sprawy przemysłu graficznego na terenie Warszawy przejmuje Stowarzyszenie Zakładów Graficznych w Warszawie.

Do szeregu tych spraw w pierwszym rzędzie zaliczyć należy pieczę nad sprawami młodzieży przemysłowej, pozostającej na nauce w zakładach graficznych.

Sekcja drukarska. W celu uregulowania płac w drukarniach warszawskich zawartą została umowa ze związkami pracowniczemi, wprowadzająca 3 kategorje płac dla personelu wykwalifikowanego.

Umowa weszła w życie 27 sierpnia 1928 roku, zawartą została na czas nieokreślony z prawem wymówienia jej przez każdą ze stron na miesiąc zgóry.

Zanotować należy, że grupa zakładów niezorganizowanych w kilka tygodni później zawarła ze związkami pracowników umowę identyczną.

Grupa ta, składająca się z 13-tu firm, niewchodząca do organizacji, częściowo zgłosiła akces do Stowarzyszenia.

Sekcja litograficzna i fotochemigraficzna. W roku bieżącym jak i lat ubiegłych, ze związkiem pracowników litograficznych i fotochemigraficznych zawartą została umowa, normująca wysokości płac.

Prócz tego w dniu 8 marca 1928 roku z tymże związkiem zawartą została umowa, regulująca zatrudnienie praktykantów w zakładach litograficznych i fotochemigraficznych w Warszawie.

Umowa ta obowiązuje na przeciąg 3-ch lat z prawem rewizji jej przy każdorazowem zawieraniu zbiorowej umowy cennikowej.

Uzyskanie mandatu w Izbie Przemysłowo - Handlowej w Warszawie. Wskutek ostatecznego zaliczenia przez ustawę przemysłową sztuki

---

BARBARA BOGUSŁAWSKA 15

CECH DRUKARZY W KRAKOWIE W XVII I XVIII WIEKU

„My niżej na podpisie wyrażeni daiemy tę naszą assekurację sławetnej kongr. krak. Druk. iż mamy wypłacić resztę postulatu każdy z nas po zł. 20, które to pieniądze na rat dwie się deklarujemy wypłacić to iest na Św. Trójcę po zł. 10, na Św. Mateusza także po zł. 10. A w niedotrzymaniu tey assekuracyi od nas podpisaney powinniśmy in duplo to iest każdy po zł. 20. Co dla lepszey wagi rękami własnemi przy prezencyi M. X. Ambrożewicza podpisaliśmy".

Dabl. Anno Dom 1767 Die 5 Aprilis.

Ważną czynnością cechu były odbywające się na kongregacjach sądy.

Jeżeli chodzi o sądownictwo to cech drukarzy różni się wybitnie od innych cechów rzemieślniczych. Różnica ta polegała na innej najwyższej instancji. Cechy rzemieślnicze podlegały w ogólności Sądom Grodzkim i były zależne w zupełności od władz municypalnych. Cech drukarzy krakowskich zaś zaczął właściwie swe istnienie oddając się w opiekę władzy akademickiej miasta Krakowa, ówczesnemu Rektorowi. Dlatego też uzyskują Towarzysze Sztuki Drukarskiej w roku 1675 przywilej, potwierdzony następnie przez Augusta II na mocy którego są wolni od Sądów Miejskich i Grodzkich, a podlegają Sądom Rektorów Akademji Krakowskiej, „iako swego przyzwoitego sędziego y ordynarjusza".

Sąd ten był tylko apelacyjnym, gdyż sprawa musiała być najpierw rozpatrzona przez kongregację, a dopiero gdy tu się „sprawiedliwości zadość nie stanie" wolno było otrzymawszy pozwolenie od cechu, tak zwaną „wolną apelację" udać się ze skargą do Rektora. Zachodziły jednak wypadki, że w sprawach większej wagi udawano się wprost do niego. W roku 1698 towarzysze pracujący u drukarza krakowskiego IMCi Cezarego wnoszą wprost skargę na zwierzchnika, iż nie szanuje przywileji cechu, sam sobie na towarzyszach wymierza sprawiedliwość i chce ich zamykać do ratusza.

W roku 1748 cała kongregacja znowu wnosi

drukarskiej i litograficznej do przemysłu, mieliśmy możność, jako przemysł, pretendować do posiadania mandatu w świeżo powołanej do życia w Warszawie Izbie Przemysłowo-Handlowej. Starania nasze osiągnęły pomyślny skutek i z ramienia Stowarzyszenia drogą wyborów wszedł do Izby w charakterze radcy p. Lucjan Bogusławski.

Na II Międzynarodowym Kongresie Drukarskim w Kolonji, polski przemysł graficzny był reprezentowany przez p. Edwarda Pawłowskiego.

Na Kongresie powstał projekt utworzenia biura międzynarodowej współpracy. Powołany w tym celu komitet ma przeprowadzić drogą korespondencji prace przygotowawcze i przedstawić konkretny projekt na III-cim Międzynarodowym Kongresie Drukarskim, który odbędzie się w dniach 11-go i 12-go kwietnia 1929 roku w Londynie.

Ze względu na korzyści, jakich można się spodziewać od tego rodzaju organizacji, nasz Związek ogólnokrajowy nie cofnie się od udziału w pracach na terenie międzynarodowym. Z prowizorycznych obliczeń komitetu wypadła na Polskę składka roczna około 1.600 zł., co należy mieć na uwadze przy układaniu preliminarza budżetowego dla Stowarzyszenia.

Na Kongresie w Kolonji między innemi szeroko była omawiana sprawa szkodliwej konkurencji, wytwarzanej przemysłowi prywatnemu przez drukarnie państwowe i komunalne.

W sprawie tej zapadł szereg uchwał, które będą podstawą do zwalczania wspólnemi siłami tej gospodarczej anomalji.

P. W. K. w Poznaniu. Grupa warszawskich zakładów graficznych bierze zbiorowy udział w powszechnej wystawie.

Prace przygotowawcze są w toku.

Zwolnienie od opłat pocztowych druków obowiązkowych. Na skutek długotrwałych naszych starań druki dostarczane obowiązkowo do bibljotek publicznych i dla urzędowej rejestracji ostatecznie zwolnione zostały od opłat pocztowych (Dz. Urz. Min. Poczt i Telegrafów Nr. 17 z dnia 14 lipca 1928 r).

Obrona przed grożącym Polsce importem niemieckich wyrobów graficznych.

Każdorazowo przy wznawianiu tak często przerywanych pertraktacyj z Niemcami w sprawie traktatu handlowego i przy wysuwaniu przez Niemcy nowych propozycyj, dotyczących zniżki stawek celnych na wyroby przemysłu graficznego, organizacja nasza bierze czynny udział w pracach przygotowawczych w charakterze ciała doradczego i opinjodawczego, do-

---

skargę na skarbnika za sprzeniewierzenie pieniędzy cechowych.

W sprawach mniejszej wagi gdy apelowano do Rektora, ten najczęściej potwierdzał wyrok zapadły na kongregacji. Wogóle Rektor czuwał nad całem sądownictwem, przez to, że dla ważności każden wyrok musiał być podpisany przez niego.

Władza Rektora była używaną również w wypadku gdy chodziło o ukaranie wyjątkowo krnąbrnego towarzysza, lekceważącego sobie powagę kongregacji.

Przywilej Augusta II obejmował tak szeroki zakres, iż nietylko spory cechu były rozstrzygane w sądach rektora, ale nie wolno było nikomu skarżyć drukarza w innym sądzie. Na tle tem powstawały zatargi, gdyż zdarzało się, że towarzysz za jakieś przestępstwo „z pierwszego impetu był wzięty pod wartę ratusza krakowskiego". W razie takiego nieporozumienia cech interweniował natychmiast, uwalniał go z więzienia i sam mu wymierzał sprawiedliwość.

Zastrzeżenie to stosowało się nawet i do sądów Episkopalnych, gdy w roku 1742 N. Dominus Siarkowski wezwał do tegoż Sądu towarzyszy kunsztu drukarskiego Rektor sprzeciwił się temu i powołując się na przywilej Augusta II sprawę kazał umorzyć.

Gdzie i przez kogo były rozstrzygane spory zachodzące między cechem drukarzy a innem cechami, niema danych. Z pozostałych dokumentów odnoszących się do sporów z introligatorami, z którymi najczęściej zachodziły kolizje, widocznie z powodu łączności tych fachów, dowiadujemy się tylko, że cech „suplementował" w takim wypadku kogoś na prowadzenie sprawy w jego imieniu, przez położenie podpisów zainteresowanych towarzyszy.

Pod względem prawnym tryb sądzenia nie był uregulowany. Winnego Towarzysza sądzili Towarzysze równi albo wyżsi stopniem od niego, towarzyszom trzymającym młodszeństwo oraz Pół-towarzyszom było surowo zabronione nietylko branie udziału w sądzeniu, ale nawet zostawanie w kongregacji podczas toczącej się sprawy Towarzysza.

(D. c. n.)

starczając odnośnym władzom państwowym materjału informacyjnego i statystycznego dla obrony przemysłu polskiego przed zakusami Niemiec.

W roku sprawozdawczym miało to miejsce we wrześniu i październiku.

Uzyskaliśmy wtedy od sfer miarodajnych zapewnienie, iż dezyderaty nasze, wobec słuszności zajmowanego przez nas stanowiska, będą całkowicie uwzględnione.

Udział w pracach nad nową taryfą celną.

Organizacja nasze bierze czynny udział w pracach nad nową taryfą celną w Podkomisji papierniczej w dziale „Książki i wytwory graficzne", oraz w podkomisji wyrobów metalowych, w dziale „Przybory zecerskie i drukarskie".

Po ukończeniu długotrwałych prac nad ułożeniem nomenklatury nowej taryfy celnej w roku sprawozdawczym przystąpiono do oznaczenia wysokości stawek.

Na skutek naszej inicjatywy wyznaczono w odpowiednich działach stawki w wysokościach, które z jednej strony mogą zabezpieczyć produkcję krajową przed importem zagranicznym, z drugiej zaś nie obciążają zbytnio tych artykułów wwozu, które zmuszeni jesteśmy sprowadzać wskutek nieprodukowania ich w kraju

WYPIS PRAKTYKANTÓW W PRZEMYŚLE GRAFICZNYM W WARSZAWIE

Po zlikwidowaniu „Urzędu Starszych Zgromadzenia Drukarzy Właścicieli", opiekę nad praktykantami w przemyśle graficznym objęło Stowarzyszenie Zakładów Graficznych w Warszawie.

Wypis praktykantów drukarskich dokonany został przez Stowarzyszenie po raz pierwszy w dniach 26 stycznia i 9 lutego r. b.

W tym celu powołaną została Komisja Kwalifikacyjna, składająca się z delegatów Stowarzyszenia oraz delegatów wszystkich 3-ch istniejących w Warszawie Związków pracowniczych.

Na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 1928 r. Komisja powzięła następującą uchwałę:

Komisja winna czuwać nad prawidłowem kształceniem praktykantów w przemyśle drukarskim, poddając ich corocznie egzaminom w zakładach, w których pracują lub we wskazanych przez Komisję.

Po ukończeniu nauki przez każdego poszczególnego praktykanta, Komisja, na zasadzie danych, dotyczących tego praktykanta, orzekać będzie, czy należy poddać go egzaminowi wypisowemu, czy też można mu wydać świadectwo ukończenia nauki bez egzaminu.

W razie niepomyślnego wyniku egzaminu, Komisja wyznaczy termin, po upływie którego praktykant będzie ponownie poddany egzaminowi.

Za wykwalifikowanych pracowników drukarskich uznani zostali i otrzymają świadectwa ukończenia nauki w przemyśle graficznym:

Bagiński Marjan Eugenjusz maszynista
Barszcz Jan maszynista
Bartuś Stefan składacz
Borkowski Ryszard składacz
Borzymowski Józef składacz
Bukowski Marceli składacz
Budkiewicz Roman maszynista
Chmielarczyk Konrad składacz
Chrostowski Jerzy składacz
Cichoński Wilhelm Jerzy maszynista
Dobaczewski Mieczysław Arkadjusz składacz
Gola Aleksander Henryk składacz
Hytrek Anatol składacz
Jabłoński Marjan składacz
Jasiński Hieronim Jan składacz
Komoniewski Czesław składacz
Kozłowski Jerzy Władysław składacz
Laskowski Kazimierz maszynista
Lize Adam maszynista
Luc Ksawery maszynista
Łasica Tadeusz Edmund składacz
Mdzewski Eugenjusz składacz
Nikołajew Wiktor składacz
Petrykowski Władysław maszynista
Piotrowski Zygmunt składacz
Pławski Franciszek składacz
Sielski Jan składacz
Sitek Władysław składacz
Smoleński Leon Józef maszynista
Staniszewski Maksymiljan składacz
Ważyński Zenon składacz
Weg Henryk składacz
Wiadrowski Zdzisław składacz
Wierzbicki Marjan Wiktor maszynista
Woźnicki Tytus składacz
Wypierowski Stanisław składacz
Zajączkowski Stefan składacz
Zawłocki Józef maszynista

Nadto otrzymają świadectwa ukończenia nauki przemysłowej po przedstawieniu Komisji Kwalifikacyjnej świadectwa ukończenia Dokształcającej Szkoły Przemysłu Graficznego:

Szal Juljan Franciszek składacz
Wanat Władysław maszynista

Stowarzyszenie na zasadzie umowy, istniejącej ze Związkiem Zawodowym Litografów i Chemigrafów dokonywa egzaminów wypisowych uczniów w tych działach przemysłu graficznego dwa razy do roku.

Na zasadzie wyników pierwszego zbiorowego egzaminu praktykantów litograficznych i fotochemigraficznych, odbytego w dniu 24 marca 1928 r., za wykwalifikowanych pracowników uznani zostali:

Bujalski Marjan maszynista litograf.
Czarnecki Karol przedrukarz
Drzewiec Franciszek trawiacz kreskowy
Frołow Wiktor przedrukarz
Gajewski Stefan przedrukarz
Godlewski Aleksander maszynista litograf.
Kozłowski Kazimierz maszynista litograf.
Mierzejewski Franciszek przedrukarz
Nikołajew Kazimierz przedrukarz
Przybysz Edward przedrukarz

Na zasadzie wyników egzaminu, odbytego w dniu 6 października za wykwalifikowanych uznani zostali:

Bachniak Tadeusz maszynista offsetowy
Ciesielski Wacław przedrukarz
Dmitruk Norwa Kazimierz przedrukarz
Filipski Jan rysownik piórkowy
Gall Bronisław maszynista litograf.
Grygo Stefan Zygmunt maszynista litograf.
Kłoss Kazimierz przedrukarz
Perkowski Mieczysław Adam fotograf siatk.
Różański Henryk maszynista litograf.
Sawicki Czesław przedrukarz
Szymanowski Roman rysownik-grawer
Trzaskalski Władysław przedrukarz
Woźniak Włodzimierz maszynista offsetowy

III MIĘDZYNARODOWY KONGRES DRUKARZY W LONDYNIE

Angielska organizacja drukarzy właścicieli „Federation of Master Printers and Allied Trades of Great Britain and Ireland" urządza w roku bieżącym mianowicie 11-go i 12-go kwietnia w Londynie, III Międzynarodowy Kongres Drukarzy Właścicieli.

Najważniejszemi punktami programu obrad kongresu będą dwa odczyty: „O międzynarodowej organizacji przemysłu drukarskiego" wypowiedziany przez W. Howard'a Hazell'a oraz „o międzynarodowej normalizacji papieru, farb drukarskich, klisz i krojów pisma" przez Austen'a Leigh'a.

Koreferentami poprzednich będą prawdopodobnie Delmas z Bordeaux i Rudolf Ullstein z Berlina.

Dowiadujemy się, że Lord Mayor Londynu ma wydać dla uczestników kongresu festyn w sali miejskiej.

Równocześnie z kongresem będzie urządzona w sali Olympia w Londynie wielka światowa wystawa maszyn drukarskich.

Udział w wystawie tej wezmą nietylko angielscy wytwórcy, lecz i inni europejscy oraz amerykańscy.

Pierwszym delegatem Związku Organizacyj Przemysłu Graficznego i Wydawniczego w Polsce na Kongres w Londynie jest p. Edward Pawłowski, Prezes Korporacji Poznańskiej.

II MIĘDZYNARODOWA WYSTAWA REKLAMY W NEWCASTLE-ON-TYNE (ANGLJA)

Powodzenie, jakiego doznał 1-y międzynarodowy pokaz druków reklamowych w Birmingham w 1927 roku, zachęcił organizatorów, mianowicie wielki angielski dziennik ogłoszeń „Advertising Display" do urządzenia w czerwcu roku bieżącego 2-go takiego pokazu w Newcastle-on-Tyne.

Zawiadomienie i zaproszenie do przyjęcia udziału w tej wystawie przez polski przemysł graficzny otrzymaliśmy od Advertising Display przy liście polecającym Brytańskiego Związku Właścicieli Drukarń.

Na wystawę mogą być nadsyłane druki reklamowe, plakaty, opakowania, etykiety i t. p. wyprodukowane w ostatnim roku.

Przesłanie eksponatów na wystawę w Newcastle powinno być załatwione do dn. 10 maja roku bieżącego.

Wystawca nie płaci za miejsce, ponosząc jedynie koszt przewozu eksponatów i opakowania.

Korespondencję należy kierować do pana H. J. B. Morris „Advertising Display" Whitefriars House, Tallis Street, London EC4.

Nadesłane nam prospekty w języku francuskim zainteresowani otrzymać mogą w Stowarzyszeniu Zakładów Graficznych w Warszawie, Królewska 10 m. 17.

SĄD ARBITRÓW. Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie podaje do wiadomości, iż sąd arbitrów utworzony przy izbie, rozpoczął swe czynności. Sekretarjat sądu urzęduje codziennie w siedzibie izby przy ul. Czackiego, od godz. 11 do 2 po poł.

Jak przewiduje regulamin sądu arbitrów, poddanie sporu temuż sądowi wymaga wniesienia podania, podpisanego przez obie strony, spór wiodące, albo wniesienia t. zw. pisma powodowego, zawierającego żądanie zbadania sprawy, wraz z krótkim opisem, czego i na jakiej podstawie zgłaszający spór żąda. Pismo powodowe, które wniesione być winno wraz z odpisem, winno być przez izbę zakomunikowane stronie przeciwnej.

O ile strona przeciwna wyrazi zgodę na poddanie sporu sądowi arbitrów — sąd ten przystępuje do pełnienia swych czynności.

Regulamin sądu arbitrów, jak również lista arbitrów, są do przejrzenia w sekretarjacie sądu w izbie przemysłowo-handlowej w Warszawie.

Działalność i kompetencja sądu arbitrów przy izbie przemysłowo-handlowej w Warszawie rozciąga się na teren całej Rzeczypospolitej i dotyczy stosunków handlowych w równej mierze krajowych, jak i zagranicznych. W związku z tem sąd kompetentny jest przyjąć pisma powodowe od wszystkich firm, rozsianych na terenie całej Rzeczypospolitej i od firm zagranicznych, pozostających w stosunkach z firmami polskiemi.

PODATEK OD LOKALI PRZEMYSŁOWYCH. W związku z przepisem art. 3 p. 2 ustawy o podatku od lokali z dn. 2 sierpnia 1926 r. (Dz. Ust. R. P.) Nr. 94, poz. 550), oraz treścią okólnika min. skarbu z d. 24 maja 1927 r. — przez pomieszczenie przemysłowe należy rozumieć nietylko te lokale, w których są maszyny fabryczne, lecz również i biura, składy, magazyny i t. p., należące do fabryki, które w rzeczywistości stanowią część składową danego przedsiębiorstwa przemysłowego. Dla ustalenia obowiązku podatkowego co do lokali przemysłowych, miarodajne jest przeznaczenie budynku, jako całości, stosownie do wyjaśnienia, zawartego we wspomnianym okólniku min. skarbu.

PROJEKT USTAWY O UBEZPIECZENIU SPOŁECZNEM. Dn. 23 lutego r. b. p. minister pracy i opieki społecznej przesłał na ręce p. marszałka sejmu projekt ustawy o ubezpieczeniu społecznem, uchwalony przez radę ministrów dn. 20 lutego r. b.

Projekt wprowadza na obszar całego państwa ubezpieczenie robotników na starość, na wypadek niezdolności do zarobkowania oraz zaopatrzenia wdów i sierot. Projekt wprowadza jednolite ubezpieczenie od wypadków i zmiany w ubezpieczeniu od chorób, mające na celu usprawnienie działalności Kas chorych. Pozatem projektowana ustawa ma zmniejszyć ciężary, wynikające z ubezpieczenia dla najbardziej pod tym względem obciążonych dzielnic (województwo poznańskie, pomorskie i śląskie), przewiduje na wszystkie rodzaje ubezpieczeń składkę 12 proc., z czego 8 proc. będzie płacił pracodawca, a 4 proc. pracownik, ma scalić organizacyjnie i rzeczowo różne rodzaje ubezpieczeń, co ma umożliwić oszczędności administracyjne i ułatwić ubezpieczonym realizowanie uprawnień, a pracodawcom spełnienie zadań, związanych z ubezpieczeniem. Organizacja ubezpieczenia ma być zbudowana hierarchicznie. Najniższą hierarchicznie instytucją będzie kasa ubezpieczeń społecznych, wyższym stopniem zakład ubezpieczeń społecznych, wreszcie w celu skoordynowania wszystkich czynności terytorjalnych zakładów utworzony będzie Związek zakładów ubezpieczeń społecznych. Ustawa projektowana ma wprowadzić element ściśle fachowy do kierownictwa instytucjami ubezpieczeń i wzmocnić nad niemi nadzór państwa.

PRENUMERATA KWARTALNIE: Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 3 — OGŁOSZENIA ZA TEKSTEM 1/1 STRONA ZŁ. 150 — 1/2 STR. ZŁ. 80 — 1/4 STR. ZŁ. 45 — 1/8 STR. ZŁ. 25. POSZUKIWANIE I OFIAROWANIE PRACY 50% TANIEJ

Redaktor i Wydawca: HENRYK BORKOWSKI. Druk L. Bogusławskiego, w Warszawie.